

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3498/2022
22.12.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Матковић Стефановић и Татјане Миљуш, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из, чији је пуномоћник Чедомир Голубовић, адвокат из ..., против тужене Хуманитарне фондације „Буди хуман - Александар Шапић” са седиштем на Новом Београду, која је правни следбеник „Хуманитарне фондације Нови Београд“, чији је пуномоћник Никола Премовић, адвокат из ..., ради поништаја одлуке и накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 176/22 од 25.02.2022. године, у седници већа одржаној дана 22.12.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 176/22 од 25.02.2022. године.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П1 7/16 од 22.06.2021. године ставом првим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се поништи као незаконита одлука „Хуманитарне фондације Нови Београд“, као правног претходника тужене, бр. .../... од 11.12.2015. године којом се констатује да је тужиоцу престао радни однос закључно са 03.12.2015.године. Ставом другим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужена да тужиоцу на име накнаде штете због изгубљене зараде за период од 03.12.2015. године до 29.09.2019. године исплати износ од 4.675.428,00 зараде за период од 3.12.2015.године до 29.9.2019.године, у новчаним износима по месецима и са затезном каматом и датумима каматног почетка као у њеном садржају. Ставом трећим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужена да за тужиоца за период од 03.12.2015. године до 29.09.2019. године уплати и то: Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, филијала Београд, доприносе за пензијско и инвалидско осигурање који се плаћају на најнижу основицу за IV степен стручне спреме коју тужилац има и то према обрачуну Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Републичком фонду за здравствено осигурање, филијала Београд, доприносе за здравствено осигурање и Националној служби за запошљавање, филијала Београд, доприносе за случај

незапослености, према висини стопе на дан уплате. Ставом четвртим изреке обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове поступка у износу од 94.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 176/22 од 25.02.2022. године, одбијена је жалба тужиоца као неоснована и потврђена је првостепена пресуда и одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против другостепене пресуде тужилац је изјавио благовремену и дозвољену ревизију, због погрешне примене материјалног права и битне повреде одредаба парничног поступка учињене пред другостепеним судом.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у границама прописаним одредбом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 18/20) и утврдио да је ревизија тужиоца неоснована.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности. Такође, без утицаја су ревизијски наводи да је учињена битна повреда одредаба парничног поступка пред другостепеним судом, јер тужилац не образлаже у чему се састоји наведена повреда, па стога ревизијски суд овај ревизијски разлог није посебно ценио.

Према утврђеном чињеничном стању „Хуманитарна фондација Нови Београд“ је основана од стране Градске општине Нови Београд, а по чијем Статуту Скупштина градске општине именује и разрешава директоре јавних предузећа, установа, организација и служби чији је оснивач. Одлуком Градске општине Нови Београд од 24.08.2016. године, „Хуманитарна фондација Нови Београд“ припојена је туженој, након чега су назначене хуманитарне фондације дана 12.09.2016. године закључиле уговор о статусној промени припајањем и преношењем целокупне имовине, права и обавеза уз престанак постојања фондације која се припаја. Тужена је правни следбеник „Хуманитарне фондације Нови Београд“. Решењем о именовању директора правног претходника тужене од 28.09.2015. године, Скупштина градске општине Нови Београд именovala је тужиоца за директора ове хуманитарне фондације. Након тога, уговором о раду од 09.10.2015. године тужилац је са правним претходним тужене засновао радни однос на одређено време од 29.09.2015. године до 29.09.2019. године - до истека рока на који је именован, односно до његовог разрешења. Према члану 4. истог уговора ако директор по истеку времена на које је именован, не буде поново именован на исту дужност или те дужности буде разрешен пре истека времена на које је именован, престаје му радни однос. Скупштина градске општине Нови Београд разрешила је тужиоца функције директора решењем о разрешењу од 03.12.2015. године, па је управни одбор правног претходника тужене донео одлуку од 11.12.2015. године којом је констатовано да је тужиоцу престао радни однос закључно са 03.12.2015. године када га је Скупштина градске општине нови Београд разрешила функције директора.

На основу утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови закључују да тужбени захтев за поништај одлуке управног одбора правног претходника тужене од 11.12.2015. године није основан. Образлажу да је тужилац закључио уговор о раду на одређено време који је предвиђао могућност престанка радног односа и пре времена на

који је закључен уколико се донесе одлука о разрешењу. Имајући у виду да је скупштина правног претходника туженог донела одлуку о разрешењу тужиоца са функције директора, испуњени су услови за престанак радног односа даном разрешења, а одлука управног одбора која се побија је декларативног карактера. Из наведених разлога нижестепени судови одбијају тужбени захтев за поништај одлуке управног одбора правног претходника тужене од 11.12.2015. године, и последично томе захтев за накнаду штете.

Ревидент не прихвата изнето становиште нижестепених судова. Сматра да је повређено материјално право јер радни однос престаје даном достављања решења, што овде није испоштовано. Такође указује да његов послодавац није била Скупштина градске општине Нови Београд, него правни претходник туженог, па стога Скупштина није била овлашћена да одлучује о радноправном статусу тужиоца, те да се решење о разрешењу тичало само пословодне функције, а не и радноправног статуса. Указује да је уговором о раду регулисано 18 случајева у којима је послодавац могао да откаже уговор о раду тужиоцу, али ни један од тих случајева није остварен, па стога решење о разрешењу које је донела Скупштина није могло бити разлог за престанак радног односа.

Ревизија тужиоца није основана.

Правилно су нижестепени судови применили материјално право на основу ког су одбили тужбени захтев за поништај одлуке управног одбора правног претходника тужене од 11.12.2015. године.

Према утврђеним чињеницама, тужилац је радни однос засновао на одређено време од 29.09.2015. године до 29.09.2019. године - до истека рока на који је именован, односно до његовог разрешења. Реч је о посебном радноправном статусу из члана 48. став 3. Закона о раду („Сл. гласник РС“ бр. 24/05 ...75/14) који је издвојен као посебна глава под називом „Уговор о правима и обавеза директора“, и карактерише га могућност престанка радног односа (уколико је заснован на одређено време) истеком мандата на који је директор биран или његовим разрешењем. Код оваквог начина заснивања радног односа, његова сврха се практично исцрпљује обављањем функције директора, па када та функција престане из било ког разлога, престаје и радни однос. Супротно наведеном, уколико је уговор о раду са директором закључен на неодређено време, престанком функције директора не престаје аутоматски и радни однос, већ је неопходно да за то буду испуњени други формални и материјалноправни услови прописани Законом о раду за престанак радног односа. Управо је у уговору о раду који је тужилац закључио са туженом у члану 4. предвиђено да ако директор по истеку времена на које је именован, не буде поново именован на исту дужност или те дужности буде разрешен пре истека времена на које је именован, престаје му радни однос, што је у складу са одредбом члана 48. став 3. Закона о раду. Из наведених разлога, решење Скупштине градске општине Нови Београд којом је разрешила тужиоца функције директора решењем о разрешењу од 03.12.2015. године, представља основ за престанак функције директора, али и основ за престанак радног односа будући да је остварен један од услова из члана 4. уговора о раду (као и члана 48. став 3. Закона о раду), а то је разрешење. Одлука управног одбора правног претходника туженог од 11.12.2015. године којом је констатовано да је тужиоцу престао радни однос закључно

са 03.12.2015.године, декларативног је карактера како то правилно закључују нижестепени судови, и она не представља правни акт на основу ког је тужиоцу формално престао радни однос. Стога, неосновани су ревизијски наводи којим тужилац указује да тужени није донео решење о отказу уговора о раду, те да радни однос није могао да престане пре достављања решења о престанку радног односа, јер као што је напред речено, радни однос тужиоца престао је по самом закону, наступањем правно релевантне чињенице - разрешење са функције директора.

Такође, нису од утицаја ревизијски наводи да Скупштина градске општине Нови Београд није могла да одлучује о радноправном статусу тужиоца. Ово из разлога што је Скупштина градске општине Нови Београд само разрешила тужиоца функције директора, а што је било у складу са њеним тадашњим статутарним овлашћењима (неспорно међу странкама). Последице по радноправни статус тужиоца у случају разрешења биле су изричито предвиђене уговором о раду (а и законом), и наступиле су даном разрешења, па се стога не може говорити о прекорачењу овлашћења Скупштине градске општине Нови Београд, нити неовлашћеном задирању у радноправни статус тужиоца.

Надаље, ирелевантан је ревизијски навод да радни однос тужиоцу није престао ни из једног разлога предвиђеном уговором о раду. Као што је напред речено, модел заснивања радног односа условљава и начин престанка истог, па како је тужилац засновао радни однос на одређено време условљен трајањем мандата директора, то онда остваривање неког од прописаних разлога за престанак радног односа на који ревидент указује, није од значаја, у ситуацији када је радни однос тужиоцу престао због разрешења са функције директора.

Из наведених разлога, применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку донета је одлука као у изреци.

**Председник већа - судија
Бранко Станић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић